

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น และศาสนสถานตำบลสุวรรณคาม

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม
อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

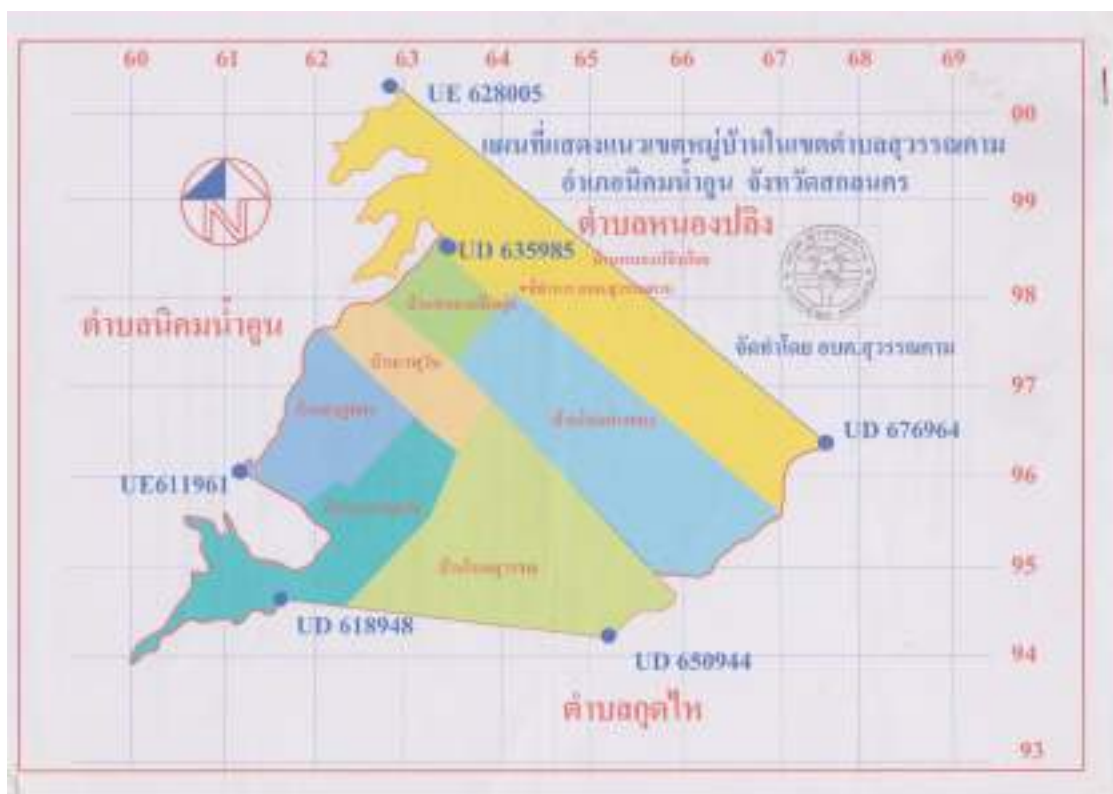
๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ที่ตั้งของหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม

ตำบลสุวรรณคาม อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร ประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๔ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ตำบลสุวรรณคามมีพื้นที่ทั้งหมด ๒๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๕,๖๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอนิคมน้ำอูน มีทั้งหมด ๗ หมู่บ้าน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอนิคมน้ำอูน เป็นระยะทาง ๒ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ ๗๐ กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางไป – กลับโดยผ่าน อำเภอกุตุบาก

องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๑ ตำบลสุวรรณคาม อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร - โทรศัพท์/ โทรสาร ๐๔๒-๗๘๘๑๖๙

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขาทางทิศใต้ของตำบลเป็นภูเขาเทือกเขาภูพาน ระดับความสูง ๓๐๘ เมตร. ลาดต่ำลงสู่ทางด้านทิศเหนือ ทำให้สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นลูกคลื่นลอนลึกและลูกคลื่นลอนตื้นสลับกันไปในแนวเหนือใต้ พื้นที่ราบมีความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย ๑๙๗ เมตร

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปของตำบลสุวรรณคาม มี ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแล้ง บางครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงเรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง ๓๕ – ๓๙.๙ องศาเซลเซียส ร้อนจัด มีอุณหภูมิประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม แต่อาจเกิด “ช่วง ฝนทิ้งช่วง” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ – ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน ฝนจะตกชุกใน ระหว่างเดือนสิงหาคม-เดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว ๑-๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝน ฟ้าคะนอง ระยะเวลาที่หนาวที่สุด คือ เดือนธันวาคมอากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ ๑๐-๑๕ องศา

๑.๔ ลักษณะของดิน เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วน สีนํ้าตาลปนเทาเข้มจนถึงสีนํ้าตาลเข้ม ขึ้นที่อยู่ลึกลงไปมีเนื้อดินคล้ายตอมนบนแต่มีสีจางกว่า คือสีนํ้าตาลอ่อน ปฏิกิริยาของดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรด แก่ ทรัพยากรดินไม่ค่อยมีความอุดมสมบูรณ์ ดินส่วนใหญ่มีปัญหา คือ ดินจืด

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ ตำบลสุวรรณคาม อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตร น้ำในการทำการเกษตรจึงไม่ เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรจะไม่สามารถปลูกพืชได้เลย แหล่งน้ำที่สำคัญของตำบลมีดังนี้

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- **ลำห้วยพุ่ม** มีต้นกำเนิดจากภูมะแวงอยู่ในเทือกเขาภูพาน ไหลลงเขื่อนน้ำอูนทางด้านทิศใต้ของ ตำบลโดยไหลผ่านบ้านโนนสุวรรณ,บ้านสุวรรณคาม,บ้านโนนอ่างทอง,บ้านหนองปลิงน้อยมีความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ลำห้วยใช้ประโยชน์ได้ในฤดูฝน ส่วนฤดูแล้งใช้ประโยชน์ได้น้อยเนื่องจากลำห้วยตื้นเขินไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ ใช้ได้ตลอดทั้งปี

- **ลำห้วยแซ้** มีต้นกำเนิดจากภูผาทักซึ่งเป็นภูเขาเล็กๆ ในอาณาเขตบ้านดงภูทองไหลลงสู่เขื่อนน้ำอูน โดยผ่านบ้านดงภูทองและบ้านเวฬุวัน ไหลเข้าสู่เขตตำบลหนองปลิงเป็นลำห้วยเล็กๆ มีความยาวประมาณ ๕ กิโลเมตร ใช้ น้ำได้ในฤดูฝน สำหรับหน้าแล้งใช้ประโยชน์ได้น้อยเนื่องจากลำห้วยตื้นเขิน

- **หนองแวง** เป็นแหล่งน้ำที่อยู่ในอาณาเขตบ้านดงภูทองซึ่งเป็นหนองน้ำธรรมชาติ ที่ ชาวบ้านใช้ เลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้ง ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในการเกษตรได้อยู่ทางทิศใต้ของตำบล

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

(๑) **คลองส่งน้ำชลประทานน้ำอูน** เป็นโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าของกรมชลประทาน ซึ่งจัดสร้างขึ้นใน เขตตำบลนิคมน้ำอูนและเขตตำบลสุวรรณคามบางส่วน ส่งน้ำไปตามคลองสายต่างๆสำหรับคลองส่งน้ำของตำบลสุวรรณ คามมีดังนี้

- คลอง ๔ช-๓ก	พื้นที่รับน้ำได้แก่ บ้านหนองปลิงน้อยและบ้านหนองปลิงพุ่ม
- คลอง ๑ช-๔ช-๓ก	พื้นที่รับน้ำ ได้แก่ บ้านเวฬุวัน,บ้านโนนอ่างทอง,บ้านหนองปลิงพุ่ม
- คลอง ๑ช-๑ช-๔ช-๓ก	พื้นที่รับน้ำ ได้แก่ บ้านโนนอ่างทอง
- คลอง ๒ช-๑ช-๔ช-๓ก	พื้นที่รับน้ำได้แก่ บ้านเวฬุวัน

คลองส่งน้ำที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น ตำบลสุวรรณคามแทบจะไม่ได้รับประโยชน์เลยหรือได้ใช้แต่น้อยมาก เพราะเป็นพื้นที่สูงกว่าคลองส่งน้ำและน้ำในเขื่อนน้ำอูนไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร ทำให้น้ำมาไม่ถึงเพราะ เป็นช่วงปลายคลอง

(๒) ฝายขนาดเล็ก

- ฝายทดน้ำ	จำนวน ๒๑ แห่ง	- ประปาบาดาล	จำนวน ๑๐ แห่ง
- ประปาผิวดินขนาดใหญ่	จำนวน ๒ แห่ง	- บ่อบาดาลแบบมือโยก	จำนวน ๑๕ แห่ง

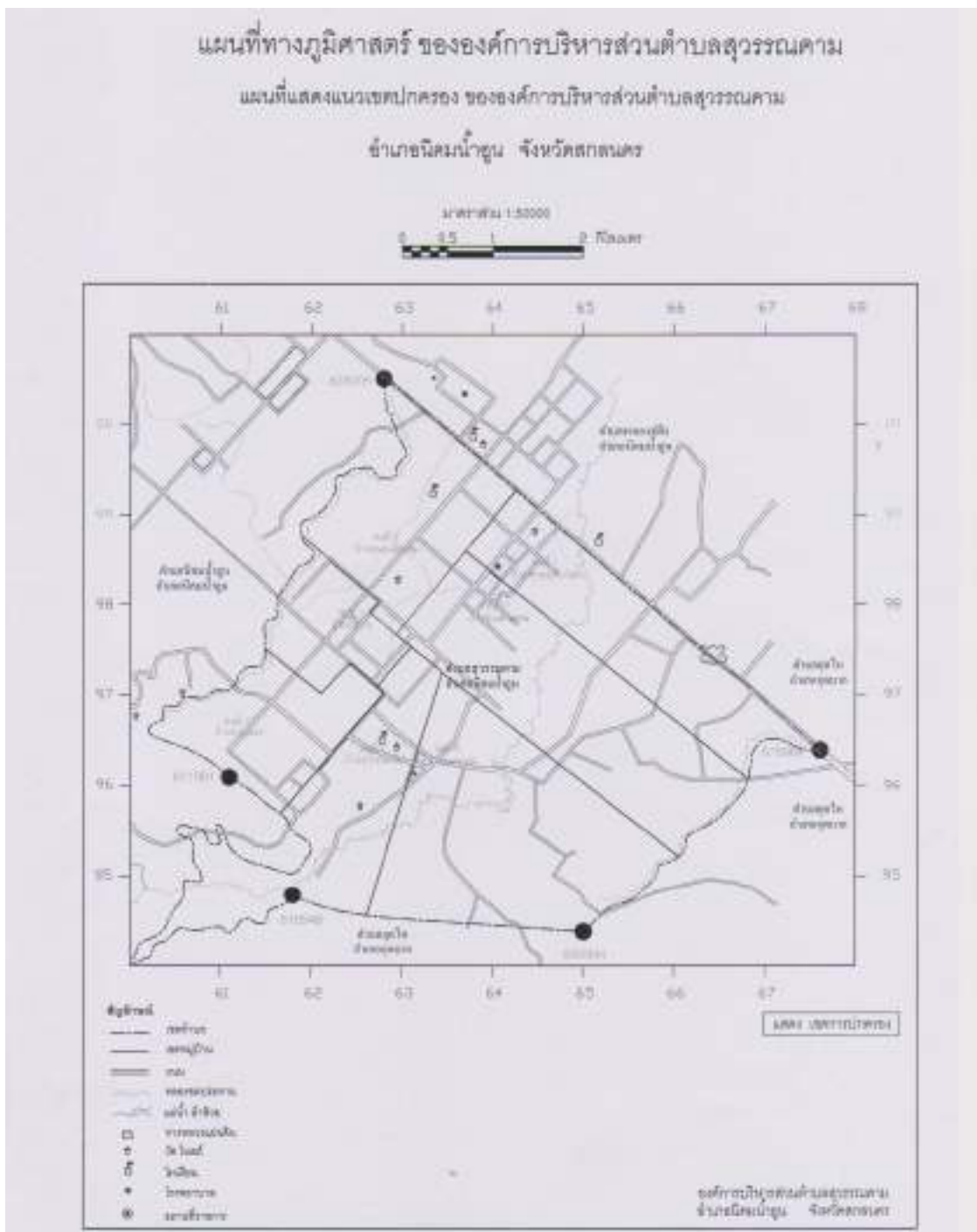
๑.๕ ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่ทั้งหมด มีจำนวน ๑๒,๑๑๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๒ ของอำเภอนิคมน้ำอูน เป็นพื้นที่การเกษตร ๘,๕๓๒ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติภูมะแขว จำนวน ๔๖๗ ไร่ และป่าสงวนแห่งชาติ ภูผาหัก มีจำนวน ๒๕๘ ไร่

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลสุวรรณคามมีพื้นที่ทั้งหมด ๒๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๑,๘๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอนิคมน้ำอูน มีทั้งหมด ๗ หมู่บ้าน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอนิคมน้ำอูน เป็นระยะทาง ๒ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๗๐ กิโลเมตร มีรถโดยสารประจำทางไป – กลับโดยผ่าน อำเภอกุดบาก

โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและท้องที่ต่างๆ ดังนี้

- ทิศเหนือ** ติดต่อกับตำบลหนองปลิง อำเภอนิคมน้ำอุ่น จังหวัด สกลนคร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจาก
กึ่งกลางถนนสายวาริช – กุดบาก ตามเส้นทางหลวงสายวาริช – กุดบาก สิ้นสุดที่สะพานข้าม
ลำห้วยอุเม่า รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร
- ทิศตะวันออก** ติดต่อกับตำบลกุดไผ่ อำเภอ กุดบาก จังหวัดสกลนคร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากสะพานข้าม
ลำห้วยอุเม่า ถนนวาริช – กุดบาก ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ สิ้นสุดที่ลำห้วยอุเม่า รวม
ระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร
- ทิศใต้** ติดต่อกับตำบลกุดไผ่ อำเภอ กุดบาก จังหวัดสกลนคร โดยมีแนวเขตไปทาง
ทิศตะวันตกระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร ถึงลำห้วยผา ไหลมาบรรจบลำห้วยบอนไปทาง
ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามลำห้วยแคน รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๗.๕ กิโลเมตร
- ทิศตะวันตก** ติดต่อกับตำบลนิคมน้ำอุ่น อำเภอ นิคมน้ำอุ่น จังหวัดสกลนคร โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากลำห้วย
แคน ไปทางทิศเหนือระยะทางประมาณ ๔ กิโลเมตร ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามลำห้วย
แคน ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร สิ้นสุดที่กึ่งกลางถนนสายวาริช – กุดบาก รวม
ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑,๑๖๑ ครัวเรือน

จำนวนประชากรทั้งหมด ๔,๑๐๐ คน

เป็นชาย ๒,๐๖๐ คน เป็นหญิง ๒,๐๔๐ คน

ตารางแสดงจำนวนครัวเรือนและจำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนประชากร
๑	บ้านหนองปลิงน้อย	๒๖๐	๕๖๒	๕๒๙	๑,๐๙๑
๒	บ้านโนนอ่างทอง	๑๑๗	๒๔๓	๒๕๔	๔๙๗
๓	บ้านหนองปลิงพุ่ม	๘๔	๑๖๑	๑๕๘	๓๑๙
๔	บ้านเวฬุวัน	๑๐๑	๑๙๐	๑๖๓	๓๕๓
๕	บ้านสุวรรณคาม	๒๑๔	๔๐๑	๔๒๖	๘๒๗
๖	บ้านโนนสุวรรณ	๒๘๓	๓๔๘	๓๔๖	๖๙๔
๗	บ้านดงภูทอง	๑๐๒	๑๕๕	๑๖๔	๓๑๙
	รวม	๑,๑๖๑	๒,๐๖๐	๒,๐๔๐	๔,๑๐๐

* ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนอำเภอ นิคมน้ำอุ่น ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

- โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน ๗ แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง

๕. ระบบเศรษฐกิจ

ที่	ตำบล	ทำนา จำนวน ร้อยละ		ทำไร่ ทำสวน ประมง ปศุสัตว์ จำนวน ร้อยละ		รับราชการ, จนท.รัฐ พ.รัฐวิสาหกิจ, พ.บริษัท จำนวน ร้อยละ		รับจ้าง ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ จำนวน ร้อยละ		กำลังศึกษา จำนวน ร้อยละ		ไม่มีอาชีพ จำนวน ร้อยละ		รวม จำนวน ร้อยละ	
๑	หนองปลิงน้อย	๓๗๕	๕๓.๐๔	๓๙	๕.๕๒	๔๙	๖.๙๓	๖๗	๙.๔๘	๑๔๑	๑๙.๙๔	๓๖	๕.๐๙	๗๐๗	๑๐๐
๒	โนนอ่างทอง	๑๘๔	๕๔.๖	๓	๐.๘๙	๑๔	๔.๑๕	๑๘	๕.๓๔	๙๘	๒๙.๐๘	๒๐	๕.๙๓	๓๓๗	๑๐๐
๓	หนองปลิงพุ่ม	๙๔	๓๓.๔๕	๕	๑.๗๘	๗	๒.๔๙	๑๐๑	๓๕.๙๔	๖๓	๒๒.๔๒	๑๑	๓.๙๑	๒๘๑	๑๐๐
๔	เวฬุวัน	๑๒๙	๔๖.๐๗	๔๕	๑๖.๐๗	๑๑	๓.๙๓	๓๗	๑๓.๒๑	๔๕	๑๖.๐๗	๑๓	๔.๖๔	๒๘๐	๑๐๐
๕	สุวรรณคาม	๒๓๖	๔๑.๑๑	๘๔	๑๔.๖๓	๑๖	๒.๗๙	๕๙	๑๐.๒๘	๑๓๕	๒๓.๕๒	๔๔	๗.๖๗	๕๗๔	๑๐๐
๖	โนนสุวรรณ	๒๐๖	๔๓.๘๓	๒๓	๔.๘๙	๑๗	๓.๖๒	๗๑	๑๕.๑๑	๑๒๐	๒๕.๕๓	๓๓	๗.๐๒	๔๗๐	๑๐๐
๗	ดงภูทอง	๖๖	๓๘.๓๗	๑๗	๙.๘๘	๙	๕.๒๓	๒๖	๑๕.๑๒	๔๕	๒๖.๑๖	๙	๕.๒๓	๑๗๒	๑๐๐
สรุปภาพรวมตำบล สุวรรณคาม		๑,๒๙๐	๔๕.๗๓	๒๑๖	๗.๖๖	๑๒๓	๔.๓๖	๓๗๙	๑๓.๔๓	๖๔๗	๒๒.๙๔	๑๖๖	๕.๘๘	๒,๘๒๑	๑๐๐

๖. กลุ่มอาชีพ

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่/บ้าน	ประธานกลุ่ม
๑	กลุ่มทอผ้าสีเขาลายดอกแก้ว	หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางพันศรี สารินันท์
๒	กลุ่มดอกไม้จันทร์	หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางหนูไฉ่ จารนัย
๓	กลุ่มนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางศรีจันทร์ แซ่ชัย
๔	กลุ่มทอผ้าสีเขและผ้าคลิ่นทะเล	๑๑๒ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางจันทร์เพ็ง ประคองศรี
๕	กลุ่มทอผ้า	๑๓๘ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางณิอุบล สุรินทะ
๖	กลุ่มเย็บผ้า	๑๓๔ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางนงเยาว์ มณีบุ
๗	กลุ่มลูกประคบสมุนไพร	๒๘/๑ หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางอ่อนสา โยธายุทธ
๘	กลุ่มทำน้ายาล้างจาน	หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางหวานใจ ธารการ
๙	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	๕๙ หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางหวานใจ ธารการ
๑๐	กลุ่มทอผ้า	หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางอ่อนสา โยธายุทธ
๑๑	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	๔๓ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองปลิงพุ่ม	นางเทวี คำภูแสน
๑๒	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองปลิงพุ่ม	นายสำราญ โยธายุทธ
๑๓	กลุ่มทอผ้าสีเขาลายดอกแก้ว	๑๕ หมู่ที่ ๔ บ้านเวฬุวัน	นางนิภา หัสจันทอง
๑๔	กลุ่มเพาะเห็ด	หมู่ที่ ๔ บ้านเวฬุวัน	นางอนงค์ สารินันท์
๑๕	กลุ่มทอผ้าขาวม้า	หมู่ที่ ๕ บ้านสุวรรณคาม	นางสาวจำปา วรรณขาว
๑๖	กลุ่มทอผ้าไหม	หมู่ที่ ๕ บ้านสุวรรณคาม	นางประเพียร สุวรรณชัยรบ
๑๗	กลุ่มจักสาน	๔๙ หมู่ที่ ๖ บ้านโนนสุวรรณ	นายพร ไพศาล
๑๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านอูน	๔๙ หมู่ที่ ๖ บ้านโนนสุวรรณ	นางสาวรัตติกานัญญ์ ไพศาล
๑๙	กลุ่มเพาะเลี้ยงเห็ด	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางพรถวิล ชุ่ยนาเพียง
๒๐	กลุ่มแปรรูปอาหาร(ขนม)	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางอุทอง ผลาจันทร์
๒๑	กลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นายทรงชัย มาตราช
๒๒	กลุ่มทอผ้าบ้านดงภูทอง	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางเกสร วรรณขาว
๒๓	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางนวลสมัย ก้องเวหา

๗. แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ – ๕๐ ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้าน ใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ที่	บ้าน	พุทธ จำนวน ร้อยละ		คริสต์ จำนวน ร้อยละ		อิสลาม จำนวน ร้อยละ		ซิกข์ จำนวน ร้อยละ		ฮินดู จำนวน ร้อยละ		อื่นๆ จำนวน ร้อยละ	
๑	หนองปลิงน้อย	๗๐๐	๙๙.๐๑	๗	๐.๙๙	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๒	โนนอ่างทอง	๓๓๗	๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๓	หนองปลิงพุ่ม	๒๘๐	๙๙.๖๔	๑	๐.๓๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๔	เวฬุวัน	๒๗๘	๙๙.๒๙	๒	๐.๗๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๕	สุวรรณคาม	๕๗๔	๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๖	โนนสุวรรณ	๔๖๘	๙๙.๕๗	๒	๐.๔๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๗	ดงภูทอง	๑๗๒	๑๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
สรุปภาพรวมตำบล สุวรรณคาม		๒,๘๐๙	๙๙.๕๗	๑๒	๐.๔๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่	ประมาณเดือนมกราคม
- ประเพณีบุญผะเหวด	ประมาณเดือนเมษายน (เดือนสี่)
- ประเพณีบุญสงกรานต์	ประมาณเดือนเมษายน (เดือนห้า)
- ประเพณีบุญเข้าพรรษา	ประมาณเดือนกรกฎาคม (เดือนแปด)
- ประเพณีบุญข้าวประดับดิน	ประมาณเดือนกันยายน (เดือนเก้า)
- ประเพณีบุญข้าวสาก	ประมาณเดือนกันยายน (เดือนสิบ)
- ประเพณีออกพรรษา	ประมาณเดือนตุลาคม (เดือนสิบเอ็ด)
- ประเพณีบุญกฐิน	ประมาณเดือนตุลาคม (เดือนสิบสอง)

ส่วนที่ ๒

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลสุวรรณคาม

ภูมิปัญญา หรือ Wisdom หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ที่นำมาไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปัญหาของมนุษย์ หรือ ภูมิปัญญา คือ พื้นความรู้ของปวงชนในสังคมนั้น ๆ และปวงชนในสังคมยอมรับรู้ เชื่อถือ เข้าใจ ร่วมกัน เรียกว่า ภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น (Folk Wisdom) ได้มีผู้ ความหมาย ดังนี้ **กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๓๙ : ๒)** หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการ การศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาเป็นศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็น พื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของ คนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม ชุมชนและในการตัวของผู้นั้นเอง หากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษา และนำมาใช้ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการยอมรับ ถ่ายทอด และพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ตามยุคตามสมัยได้

ศักดิ์ชัย เกียรติวนาจันทร์ (๒๕๔๒ : ๒) ได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ องค์ความรู้ ความสามารถของชุมชนที่สั่งสมสืบทอดกันมานาน เป็นความจริงแท้ของชุมชนเป็นศักยภาพที่จะใช้แก้ปัญหา จัดการปรับ บัณฑิต เรียนรู้ และถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เป็นแก่นของชุมชนที่ทรงพลัง ความเป็นชาติให้อยู่ รอดจากทุกภัยพิบัติทั้งปวง

จารุวรรณ ธรรมวดี (๒๕๔๓ : ๑) ได้ให้ความหมาย ของภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ แบบแผน การดำเนิน ชีวิตที่มีคุณค่าแสดงถึงความเฉลียวฉลาดของบุคคล และสังคมซึ่งได้สั่งสมและปฏิบัติต่อกันมา ภูมิปัญญาจะเป็นทรัพยากร บุคคล หรือทรัพยากรความรู้ก็ได้

จากการศึกษาความหมายและแนวคิดของภูมิปัญญาของชาวบ้านที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า ภูมิปัญญาไทย หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ โดยใช้สติปัญญาสั่งสมความรู้ อย่าง แพร่หลาย ผสมผสานความกลมกลืนระหว่างศาสนา สภาพภูมิอากาศ สภาพแวดล้อมการประกอบอาชีพ และ กระบวนการเหล่านี้มาจนหลายชั่วคนซึ่งจะเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้น เกิดจากการเรียนรู้และสั่งสม ประสบการณ์เป็นระยะเวลายาวนาน โดยอาศัยภูมิปัญญาที่มีอยู่มาใช้ในการตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพการปรับตัวและ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตจนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของธรรมชาติและสังคม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตตำบลสุวรรณคามได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำ เครื่องจักรกลใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม วิธีการทอเสื่อจากต้นกก และวิธีการจับปลา ธรรมชาติ การใช้พืชสมุนไพร องค์การบริหารส่วนตำบลสุวรรณคาม โดยกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้จัดให้มีการสำรวจข้อมูลทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลสุวรรณคาม ดังนี้

๑. ด้านเกษตรกรรม
๒. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓. ด้านการแพทย์ไทย
๔. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. ด้านศิลปกรรม
๖. ด้านภาษาและวรรณกรรม
๗. ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณีต่างๆ ของตำบล

ด้านที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิมซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ สวนเกษตร ไร่นาสวนผสม เป็นต้น

บุคคลตัวอย่างด้านเกษตรกรรม โดยนายทองแดง ไตรยราช บ้านเลขที่ หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง โดยทำการทำการเกษตรแบบผสมผสาน

ด้านที่ ๒ ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูป
ผลิตผล เพื่อชะลอการนำเข้าตลาดเพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็น
กระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทาง
หัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มหัตถกรรม กลุ่มโรงสี เป็นต้น

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่/บ้าน	ประธานกลุ่ม
๑	กลุ่มทอผ้าสีเขาลายดอกแก้ว	หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางพันศรี สารินันท์
๒	กลุ่มดอกไม้จันทร์	หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางหนูไธ้ จารนัย
๔	กลุ่มทอผ้าสีเขและผ้าคลื่นทะเล	๑๑๒ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางจันทร์เพ็ญ ประคองศรี
๕	กลุ่มทอผ้า	๑๓๘ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางณิอุบล สุรินทะ
๖	กลุ่มเย็บผ้า	๑๓๔ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางนงเยาว์ มณีบุ
๗	กลุ่มทำน้ายาล้างจาน	หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางหวานใจ ธารการ
๘	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	๕๙ หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางหวานใจ ธาระการ
๙	กลุ่มทอผ้า	หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางอ่อนสา โยธายุทธ
๑๐	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	๔๓ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองปลิงพุ่ม	นางเทวี คำภูแสน
๑๑	กลุ่มผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองปลิงพุ่ม	นายสำราญ โยธายุทธ
๑๒	กลุ่มทอผ้าสีเขาลายดอกแก้ว	๑๕ หมู่ที่ ๔ บ้านเวฬุวัน	นางนิภา หัสจันทอง
๑๓	กลุ่มเพาะเห็ด	หมู่ที่ ๔ บ้านเวฬุวัน	นางอนงค์ สารินันท์
๑๔	กลุ่มทอผ้าขาวม้า	หมู่ที่ ๕ บ้านสุวรรณคาม	นางสาวจำปา วรรณขาว
๑๕	กลุ่มทอผ้าไหม	หมู่ที่ ๕ บ้านสุวรรณคาม	นางประเพียร สุวรรณชัยรบ
๑๖	กลุ่มจักสาน	๔๙ หมู่ที่ ๖ บ้านโนนสุวรรณ	นายพร ไพศาล
๑๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสีเข	๔๙ หมู่ที่ ๖ บ้านโนนสุวรรณ	นางสาวรัตติกาลญณ์ ไพศาล
๑๘	กลุ่มเพาะเลี้ยงเห็ด	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางพรถวิล ชูญาเพียง
๑๙	กลุ่มแปรรูปอาหาร(ขนม)	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางอุทอง ผลาจันทร์
๒๐	กลุ่มผลิตปุ๋ยชีวภาพ	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นายทรงชัย มาตราช
๒๑	กลุ่มทอผ้าบ้านดงภูทอง	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางเกสร วรรณขาว
๒๒	กลุ่มสานตะกร้าพลาสติก	หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง	นางนวลสมัย ก้องเวหา

ด้านที่ ๓ ด้านการแพทย์ไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้านและแผนโบราณไทย การนวดแผนโบราณ เป็นต้น

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่/บ้าน	ประธานกลุ่ม
๑	กลุ่มนวดแผนไทยเพื่อสุขภาพ	หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย	นางศรีจันทร์ แซ่ชัย
๒	กลุ่มลูกประคบสมุนไพร	๒๘/๑ หมู่ที่ ๒ บ้านโนนอ่างทอง	นางอ่อนสา โยธายุทธ

ด้านที่ ๔ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การอนุรักษ์ป่าชายเลน การทำแนวปะการังเทียม การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

อบต.สุวรรณคาม ได้เข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ด้านที่ ๕ ด้านศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น

นายเกษม แสงใส ชาวบ้านดงภูทอง เป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาด้านดนตรี การเล่นพิณ แคน โหวด

การฟ้อนภูไท กลุ่มแม่บ้านโนนสุวรรณ

ด้านที่ ๖ ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี

หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติ ให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การนำวัตรธรรมชาตินิยมใช้ในประเพณีลอยกระทง เป็นต้น

งานประเพณีที่สำคัญของตำบลสุวรรณคาม มีดังนี้

- ประเพณีบุญเดือน ๓ ออกใหม่ ๓ คำ สู้ขวัญข้าว ผูกแขนผู้สูงอายุ

- ประเพณีบุญพะเหวด ประมาณเดือนเมษายน (เดือนสี่)

- ประเพณีบุญสงกรานต์วันที่ ๑๒ -๑๕ เมษายนของทุกปี

- ประเพณีบุญข้าวประดับดิน ประมาณเดือนกันยายน (เดือนเก้า)

- ประเพณีบุญข้าวสาก ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐

- ประเพณีบุญกฐิน แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึงกลางเดือน ๑๒

- ประเพณีลอยกระทง ชั้น ๑๕ ค่า เดือน ๑๒

ศาสนสถานในตำบลสุวรรณคาม

วัดกลางโพธิ์ชัย

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองปลิงน้อย
ต.สุวรรณคาม อ.นิคมบ้านอูน
จ.สกลนคร
มีพระสงฆ์จำนวน ๑ รูป
เจ้าอาวาส พระครูสกลปัญญารักษ์

ศาสนสถานในตำบลสุวรรณคาม

วัดคล้ายสุรินทร์วราราม

ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ บ้านเวहुวัน
ต.สุวรรณคาม อ.นิคมบัวออน
จ.สกลนคร

มีพระสงฆ์จำนวน ๑ รูป
เจ้าอาวาส พระอธิการแดนชัย สุจิตโต

ศาสนสถานในตำบลสุวรรณคาม

วัดสุวรรณราษฎร์

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๕ บ้านสุวรรณคาม
ต.สุวรรณคาม อ.นิคมνάอัน
จ.สกลนคร
มีพระสงฆ์จำนวน ๒ รูป
เจ้าอาวาส พระสุพินกันหาทวี

ศาสนสถานในตำบลสุวรรณคาม

วัดถ้ำน้ำหยาด

ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗ บ้านดงภูทอง
ต.สุวรรณคาม อ.นิคมνάฮูน
จ.สกลนคร
มีพระสงฆ์จำนวน ๔ รูป
เจ้าอาวาส พระอธิการคมกฤษ อติกนโต

คณะผู้จัดทำ

นางสาวดวงฤดี ราชคำ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
นางมยุรารักษ์ ผลจันทร์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา
นางสาววิไลพร ลับลิพล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางศุภลักษณ์ ดวงสา	พนักงานจ้าง